પરીષહો માટે યાદ રાખવા જેવું (સહેલાઈથી / સરળતાથી) સૂત્ર ૯-૭/૯-૧૭

- અઘાતી કર્મોમાંથી ફક્ત વેદનીય કર્મના ઉદયથી (૧૧) પરીષહો આવે છે.
- ઘાતી કર્મોમાંથી મોહનીય, જ્ઞાનાવરણીય અને અંતરાય કર્મો દ્વારા પરીષહો આવે છે.
- મોહનીય કર્મથી ચારિત્ર મોહનીય દ્વારા ૭ અને દર્શન મોહનીય દ્વારા એક પરીષહ સંભવી શકે.
- જ્ઞાનાવરણીય કર્મના ઉદયથી બે (૨) પરીષહો હોઈ શકે
- અંતરાય કર્મના ઉદયથી ફક્ત એક (૧) પરીષહ હોઈ શકે.

વેદનીય કર્મના ઉદયથી આવતા પરીષહો

૧) ક્ષુધા ૨) પિપાસા ૩) શીત ૪) ઉષ્ણ ૫) દંશમશક ૬) ચર્યા ૭) વધ ૮) રોગ ૯) શય્યા ૧૦) તૃણસ્પર્શ અને ૧૧) મલ

જિનેશ્વર ભગવાનને ફક્ત વેદનીયના ઉદયથી જ (૧૧) પરીષહો હોઈ શકે

ચારિત્ર મોહનીય કર્મ (જુગુપ્સા, અરતિ, પુરુષ/સ્ત્રી વેદ, ભય, ક્રોધ, માન,લોભ)

૧) નાગ્ન્ય → જુગુપ્સા મોહ. (૨) અરતિ → અરતિ મોહ (૩) સ્ત્રી → પુરુષ વેદ મોહ.
૪) નિષદ્યા → ભય મોહ ૫) આક્રોશ → ક્રોધ મોહ ૬) યાચના → માન મોહ.
૭) સત્કાર → લોભ મોહ.

જ્ઞાનાવરણીય કર્મના ઉદયથી:- *પ્રજ્ઞા (ક્ષયોપશમ દ્વારા) અને અજ્ઞાન (ઉદય દ્વારા)

અંતરાય કર્મના ઉદયથી:- અલાભ (લાભાંતરાય ના ઉદયથી)

---

૧૨ ભાવનાઓ ના નામ:-

(૧) અનિત્ય (૨) અશરણ (૩) સંસાર (૪) એકત્વ (૫) અન્યત્વ
(૬) અશુચિ (૭) આસ્રવ (૮) સંવર (૯) નિર્જરા (૧૦) લોકસ્વરૂપ
(૧૧) બોધિદુર્લભ અને (૧૨) ધર્મસ્વાખ્યાત

---

*નોંધ: જ્યારે જ્ઞાનનો ક્ષયોપશમ હોય ત્યારે જ્ઞાનાવરણીય કર્મનો ઉદય હોય જ.
૬-૭-૮ અને ૯ મા ગુણસ્થાને ૨૨ પરીષહો હોઈ શકે છે,